



Szegedi Ítéltábla

Az ügy száma:

Pf.II.20.192/2024/10.

A felperes:

Ügyész (cím)

A felperes képviselője:

X Főügyészség (székhelye, /ügyész neve/ osztályvezető ügyész

Az alperes:

(anyavállalat neve) Ltd. Magyarországi Fióktelepe (címe.)

Az alperes képviselője:

Dr. Balogh László ügyvéd (ügyvéd címe)

A per tárgya:

fogyasztók jogainak megsértése

Az elsőfokú bíróság neve és a határozat száma:

Kecskeméti Törvényszék 9.P.21.441/2021/45.

A fellebbezést benyújtó félek:

felperes 9.P.21.441/2021/49.

alperes 9.P.21.441/2021/48.

Í T É L E T

Az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztatja és a keresetet elutasítja.

Kötelezi a Magyar Államot, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 368.000 (háromszázhatvannyolcezer) Ft első- és másodfokú perköltséget.

Megállapítja, hogy a feljegyzett 36.000 (harminchatezer) forint elsőfokú, 48.000 (negyvennyolcezer) forint fellebbezési és 70.000 (hetvenezer) forint felülvizsgálati eljárási illeték az állam terhén marad.

Az ítélet ellen fellebbezésnek helye nincs.

Indokolás

A tényállás

[1] Az alperes a (anyavállalat neve) Ltd. (a továbbiakban: anyavállalat) külföldi vállalkozás magyarországi fióktelepe, a (.....) Törvényszék Cégbírósága Cg.(...). számon jegyezte be. Fő tevékenységi köre követelés behajtása, képviselőre 2018. december 5. napjától (személy neve) fióktelep-vezető jogosult.

[2] Az (honlap 1. neve) és az (honlap 2. neve) internetes honlapokat 2007. július 1. napjától 2010. szeptember 26. napjáig különböző gazdasági társaságok üzemeltették, amelyek közül az A. Kft. és az E. Kft. felszámolással, a W. S.R.O. cég törlés útján szűnt meg. A hirdetni kívánó személyek a regisztrációt követően a honlapra az általuk eladni kívánt ingatlanok adatait tartalmazó hirdetéseket tölthettek fel. A regisztráció során a szolgáltatást igénybe vevő nyilatkozatot tett arra, hogy a regisztrációs szabályzatot és díjtáblázatot elfogadta, azt megismerte. A hirdető visszaigazolásával a szolgáltató és a hirdető között szerződés jött létre, amelynek tartalmát a Hirdetési Szabályzat általános szerződési feltételei (a továbbiakban: ÁSZF) határozta meg. A vállalkozással szerződő fogyasztók a szolgáltatást 30 napig ingyenesen, ezt követően díjfizetés ellenében vehették igénybe.

[3] A szolgáltató 2009. augusztusát követően azt a gyakorlatot folytatta, ha a díjtarozás nem került megfizetésre, nem volt lehetőség a szerződés felmondására vagy a hirdetés törlésére. Késedelembe esés esetére késedelmi pótlék és kötbér került felszámításra: a késedelmi kötbér mértéke napi 1 %, a késedelmi pótlék mértéke pedig a meg nem fizetett hirdetési díj évi 39 %-a volt.

[4] A működtető gazdasági társaságok között különböző időpontokban, különböző tartalommal engedményezési szerződések jöttek létre. A megelőző engedményezéseket követően az E2. Ltd. a 2011. december 29. napján kelt szerződéssel a W. S.R.O. vállalkozásra engedményezte a honlapok működtetését, valamint az ehhez kapcsolódó valamennyi jogot. A szerződés szerint az engedményező követelésállományáról a felek későbbi okiratban határoznak. A szerződés 1. számú mellékletében a felek úgy nyilatkoztak, hogy a honlapok működtetésére a kioktatást az engedményes az engedményezőtől megkapta, a honlapokat működtető server átadásra került, amely a követelésállománnyal kapcsolatos adatokat és a tartozók listáját adatbázis formájában tartalmazza.

[5] Az anyavállalat a 2017. július 19. napján kelt, az I. S.R.O.-val és a W. S.R.O.-val kötött követelés átruházásról szóló szerződések szerint a honlapok üzemeltetésével kapcsolatos jogosultságokat és az annak működése során keletkezett követeléseket megszerezte.

[6] Az alperes 2019. januártól a szolgáltatási szerződésekből 2009-2013/2014. években keletkezett késedelmi díj és kötbérkövetelések megfizetése iránt kezdeményezett fizetési meghagyásos eljárásokat túlnyomórészt az anyavállalat képviselőjében, kisebb részben saját nevében.

A kereseti kérelem és az alperes védekezése

[7] A felperes keresetében kérte megállapítani, jogszabálysértő az alperes azon tevékenysége, amely szerint az (honlap 1. neve) és az (honlap 2. neve) internetes oldalakon keresztül az A. Kft. által 2007. július 1. napjától 2009. február 28. napjáig, az E. Kft. által 2009. március 1. napjától 2009. augusztus 13. napjáig, az E2. Ltd. által 2009. augusztus 14. napjától 2010. május 29. napjáig, a W. S.R.O. által 2010. május 30. napjától 2010.

szeptember 26. napjáig, az E2. Ltd. által 2010. szeptember 27. napjától 2011. december 28. napjáig nyújtott internetes hirdetési szolgáltatás igénybevételére irányuló, fogyasztó és vállalkozás közötti szerződésekből származó, az A. Kft. által 2009. március 1. napján az E. Kft.-re, az E. Kft. által 2009. augusztus 14. napján az E2. Ltd.-re, az E2. Ltd. által 2010. május 30. napján a W. S.R.O.-ra, majd a W. S.R.O. által 2011. szeptember 27. napján az E2. Ltd.-re engedményezett követelések engedményesként történő érvényesítésével a fogyasztók széles, személyében nem ismert, de a jogsértés körülményei alapján meghatározható körét érintő jogszabálysértő tevékenységet végez. Kérte annak megállapítását, hogy az ítélet hatálya azokra a fogyasztókra terjed ki, akikkel szemben a jogszabálysértő tevékenység keretén belül került sor fizetési meghagyás kibocsátása iránti kérelem előterjesztésére azzal, hogy a fogyasztók egyedi igényérvényesítésük során az érintett jogosulti csoporthoz való tartozásukat a fizetési meghagyás kibocsátása iránti kérelem felmutatásával igazolhatják. Kérte az alperes kötelezését a jogsértő tevékenység abbahagyására és a további jogsértéstől eltiltásra. Kérte annak elrendelését is, hogy az alperes saját költségén közleményt tegyen közzé, amely tartalmazza, hogy a bíróság az alperes tevékenységét milyen tények és körülmények alapján, milyen indokok mentén találta jogsértőnek. Kötelezze az alperest, hogy a bíróság által megállapított szövegű közleményt az ítélet jogerőre emelkedésétől számított 15 napon belül 48 órára egy a bíróság által megállapított országosan ismert internetes hírportál címlapján teljes szöveggel tegye elérhetővé, továbbá kötelezze a felmerült perköltség megfizetésére.

[8] Az érvényesített jog alapjául a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. tv. (a továbbiakban: rPtk.) 685. § d) és e) pontját, a 247. § (2) bekezdését, 301. § (1) bekezdését, 209. § (1) bekezdését, a fogyasztóvédelemről szóló 1997. évi CLV. tv. (a továbbiakban: Fgytv.) 1. § (1) bekezdését, 2. § a), b), l) pontjait, 39. § (1), (3) bekezdését, 38. § (2) és (3) bekezdését, a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. tv. (a továbbiakban: Ptk.) 6:193. § (1) és (2) bekezdését, 3:3. §-át, a külföldi székhelyű vállalkozások magyarországi fióktelepeiről és kereskedelmi képviselőiről szóló 1997. évi CXXXII. tv. (a továbbiakban: Ftv.) 1.§ (1) bekezdését, 2. § b) pontját, 3. § (1) bekezdését, 10. § (1) bekezdését, továbbá a fogyasztóval kötött szerződésben tisztességtelennek minősülő feltételekről szóló 18/1999. (II. 06.) Kormányrendelet (a továbbiakban: Korm. rendelet) 2. § j) pontját jelölte meg. Előadta, a honlapokon üzemeltetett szolgáltatás igénybevételére vonatkozó szerződések az ÁSZF-ek szerinti tartalommal kerültek megkötésre. A honlapokon hirdető természetes személyek az Fgytv. 2. § a) pontja szerinti fogyasztónak minősülnek, a honlapokat üzemeltetők pedig az Fgytv. 2. § b) pontja alapján vállalkozások, ezért a köztük létrejött szerződések az Fgytv. 2. § l) pontja alapján a fogyasztóvédelmi törvény hatálya alá tartoznak.

[9] Állította, az alperes a fogyasztók érdekeit sértő jogsértő tevékenységet folytat, amely megalapozza a közérdekű keresetindítást.

[10] Az alperes jogsértő magatartását elsődlegesen abban jelölte meg, hogy az alperes olyan követeléseket érvényesít a fogyasztókkal szemben, amelyeknek nem engedményese sem önmaga, sem pedig az anyavállalat, ezért azok nem illetik meg. Részletesen kifejtett indokai szerint az alperes által képviselőként kezdeményezett fizetési meghagyásos eljárásokban a 2011. december 29. napját megelőzően keletkezett alapjogviszonyból származó követeléseknek az anyavállalat nem volt engedményese.

[11] Másodlagos tényállítása szerint azzal, hogy az anyavállalat nevében az Ftv. 10. § (1) bekezdésébe ütköző módon képviselőként kezdeményezett fizetési meghagyásos és peres eljárásokat, jogszabálysértően járt el. Hivatkozott a Szegedi Ítéltábla Pkf.III.20.083/2021/2. számú végzésére, amelyben a bíróság rámutatott, hogy az alperes a külföldi vállalkozás képviselőjeként annak nevében nem járhat el, követelést nem érvényesíthet.

[12] Harmadlagosan azért jogszabálysértő az alperes tevékenysége, mert tisztességtelen mértékű késedelmi kamat, kötbér, illetőleg pótlék iránti követelést érvényesít.

[13] Az alperes ellenkérelmében elsődlegesen a per megszüntetését kérte a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. tv. (a továbbiakban: Pp.) 24. § (1) bekezdés a) pontja és 176. § (1) bekezdés e) pontja alapján. Állította, a keresettel érintett személyek nem minősülnek fogyasztónak, részükre szolgáltatást nem nyújtott, közte és a felperes által meghatározott személyek között jogviszony nem állt fenn. A fizetési meghagyásos eljárásokban a kötelezettek nem fogyasztók, az engedményezett követelések végrehajtása iránt indított eljárásokban pedig az alperes nem vállalkozás. A felperes nem rendelkezik perbeli legitimációval, így a közérdekű per megindításának feltételei nem állnak fenn.

[14] Érdemi ellenkérelmében a kereset elutasítását kérte. Állította, hogy az érintett eljárásokban az anyavállalatot jogszerűen képviselhette, mert a cégnyilvántartásról, a bírósági cégeljárásról és a végelszámolásról szóló 2006. évi V. tv. (a továbbiakban: Ctv.) 63. §-a alapján a fióktelep az alapító szervezeti egységének minősül.

[15] Előadta, hogy a 2011. december 29. napján kelt szerződéssel a szolgáltatói szerződés alapján keletkezett követelésállomány is átruházásra került, azt a szerződés mellékletét képező adatbázis tartalmazza. Hivatkozott arra, az engedményezési szerződés létrejöttét és annak tartalmát harmadik személy, így a felperes nem kifogásolhatja. Az engedményezési szerződésre vonatkozó szabályok formakényszerszerűen nem írnak elő, annak esetleges érvénytelensége az adós fizetési kötelezettségét nem befolyásolja.

A kötelezettnek nincs keresetösségi joga arra, hogy az engedményezés alapját képező jogügylet érvénytelensége megállapítását kérje.

[16] Az ÁSZF-ek késedelmi díjra, kötbérre, eljárási költségre vonatkozó rendelkezéseinek vizsgálata a jelen pernek nem lehet a tárgya, mert nem kötött fogyasztási szerződést és a fogyasztói szerződések érvénytelenségének, így az ÁSZF tisztességtelenségének vizsgálatához a szerződést kötő felek perbenállása szükséges.

[17] Hivatkozott arra, ha a képvisellel kapcsolatos felperesi álláspont helytálló, úgy megállapítható, hogy az eljárásokban álképviselőként járt el. Állította, hogy az anyavállalat jogosult törvényes képviselője minden, a fizetési meghagyásos és végrehajtási eljárásokban végzett eljárási cselekményét utólag jóváhagyta.

Az elsőfokú ítélet

[18] Az elsőfokú bíróság ítéletében megállapította, hogy az alperes azon tevékenysége jogszabálysértő, amely szerint a 2018. december 5. megalakulását követően az (honlap 1. neve) és az (honlap 2. neve) internetes oldalakon keresztül az A. Kft. által 2007. július 1. napjától 2009. február 28. napjáig, az E. Kft. által 2009. március 1. napjától 2009. augusztus 13. napjáig, az E2. Ltd. által 2009. augusztus 14. napjától 2010. május 29. napjáig, a W. S.R.O. által 2010. május 30. napjától 2010. szeptember 26. napjáig, az E2. Ltd. által 2010. szeptember 20. napjától 2011. december 28. napjáig nyújtott internetes hirdetési szolgáltatás igénybevételeire irányuló, fogyasztó és vállalkozás közötti szerződésekből származó, az A. Kft. által 2009. március 1. napján az E. Kft.-re, az E. Kft. által 2009. augusztus 14. napján az E2. Ltd.-re, az E2. Ltd. által 2010. május 30. napján a W. S.R.O.-ra, majd a W. S.R.O. által 2011. szeptember 24. napján E2. Ltd.-re, az E2. Ltd. 2011. december 29. napján a W. S.R.O.-ra, a W. S.R.O. által 2013. július 14. napján az I. S.R.O.-ra, továbbá az I. S.R.O. és a (anyavállalat neve) Ltd. közötti 2017. július 19. napján és ugyancsak 2017. július 19. napján a W. S.R.O. és a (anyavállalat neve) Ltd. közötti megállapodással a (anyavállalat neve) Ltd.-re engedményezett követeléseket a fogyasztók széles, személyében

nem ismert, de a jogsértés körülményei alapján meghatározható körével szemben fizetési meghagyás útján a (anyavállalat neve) Ltd. jogosult képviselőjében érvényesít. Megállapította, az ítélet hatálya azokra a fogyasztókra terjed ki, akikkel szemben a jogszabálysértő tevékenység eredményeként került sor fizetési meghagyás kibocsátása iránti kérelem előterjesztésére azzal, hogy a fogyasztók egyedi igényérvényesítésük során az érintett jogosulti csoporthoz való tartozásukat a fizetési meghagyás kibocsátása iránti kérelem felmutatásával igazolhatják. Kötelezte az alperest a jogsértő tevékenység abbahagyására és eltiltotta a további jogsértéstől. Kötelezte továbbá, hogy az alperes saját költségén az ott meghatározott módon az elsőfokú ítéletben megszövegezett tartalmú közleményt teljes szöveggel tegye közzé, míg az ezt meghaladó keresetet elutasította. Kötelezte az alperest 18.000 Ft eljárási illeték megfizetésére.

[19] Elsődlegesen az alperes alaki kifogását vizsgálta és azt alaptalannak ítélte. Megállapította, hogy felperes a Pp. felhívott rendelkezései és az Fgytv. 39. § (1) bekezdése alapján perbeli jogképességgel rendelkezik, ezért az eljárás megszüntetésének nincs helye. A perbeli legitimáció hiányával kapcsolatos védekezést illetően pedig, a Pp. 571. §-a szerinti közérdekű keresetet az Fgytv. 39. § (1) bekezdése alapján az ügyész előterjeszthette, ezért eljárásjogi értelemben a perbeli legitimációja fennáll. A keresetlelési jog tényleges megállapíthatósága a per érdemére tartozó kérdés. A keresetlevél a közérdekű kereset előterjesztésével kapcsolatos Pp. 574. §-ában megállapított valamennyi tartalmi kellellyel rendelkezik. Ezért az eljárás megszüntetésének ezen okból sincs helye.

[20] Az alperes érdemi védekezését vizsgálva arra az álláspontra helyezkedett, hogy a perbeli jogvitában az Fgytv. szabályai alkalmazandók. A fizetési meghagyásos eljárásban kötelezett pozícióban lévők fogyasztói minőségét és a szerződések fogyasztói, szolgáltatói jellegét a szolgáltatói szerződésből eredő követelés többszöri átruházása, az engedményezés nem érinti. Az alperes nem minősül ugyan a fizetési meghagyásos eljárásokban önálló vállalkozásnak, azonban az alapjogviszonyban fogyasztónak minősülő természetes személyeket ennek hiányában is megilleti a fogyasztóvédelem.

[21] Megállapította, a felperes a keresetet 3 éves elévülési időn belül előterjesztette.

[22] Rámutatott, az Fgytv. 39. § (1) bekezdésében írt, a vállalkozás jogszabálysértő tevékenysége akkor valósul meg, ha a vállalkozás valamely konkrét jogszabályhelybe ütköző módon végzi tevékenységét. A felperes által megjelölt jogszabálysértő tevékenységeket vizsgálva a következő álláspontot foglalta el.

[23] A perben nem volt vitás, hogy az alperes a fizetési meghagyásos eljárásokban az anyavállalat jogosultat mint engedményest megillető fogyasztói szerződésekből keletkezett követeléseket érvényesítette, azaz képviselőként járt el. A Szegedi Ítéltábla Pkf.II.20.083/2021/2. számú határozatára utalva elfogadta a felperes álláspontját, hogy e magatartás az Ftv. 10. § (1) bekezdésében írt tilalomba ütközik. Az Ftv. 2. § b) és c) pontja, valamint 3. § (1) bekezdése, továbbá az 1/2012. PJE határozat rendelkezéseiből azt a következtetést vonta le, hogy a fióktelep csak a saját vállalkozási tevékenységével összefüggésben láthat el képviselőt hatóságok előtt és azokkal szemben. Az Fmhtv. 3. § (6) bekezdése és 20. §-a alapján megállapította, hogy a külföldi székhelyű vállalkozás képviselőt a fizetési meghagyásos eljárásban csak a kereskedelmi képviselő, továbbá valamely EGT-tagállam bejegyzett külföldi vállalkozás magyarországi fióktelepe láthatja el. A külföldi vállalkozás magyarországi fióktelepét a törvény tehát a fizetési meghagyásos eljárásban képviselővel nem ruházza fel. Azzal tehát, hogy az alperes a honlapokon történő hirdetést igénybe vevő természetes személyekkel szemben a szolgáltatási szerződések alapján keletkezett díjfizetési igények érvényesítésekor az anyavállalat mint a követelések engedményese nevében és képviselőjében járt el, jogsértő tevékenységet folytat.

[24] Osztotta a felperes álláspontját, hogy az álképviselőre vonatkozó szabályok anyagi jogi szabályok, így utólagos jóváhagyással a jogszabálysértő perbeli képviselőt nem lehet jogszerűvé tenni.

[25] Utalt arra, az anyavállalat a 2019. június 19-i engedményezési szerződésekkel szerezhetett korábbi követeléseket, ezért a kereseti kérelemtől eltérően a jogsértő tevékenység megállapításánál szükségesnek tartotta az anyavállalatra történő engedményezési szerződéseket is rögzíteni.

[26] A peradatok alapján bizonyította, hogy az alperes az anyavállalat nevében a jogutódlás folytán 2011. december 29. előtt keletkezett és lejárt követeléseket is érvényesített. Az érvényesített követelések kötelezettjeinek beazonosítható körét, a tényleges követelésállomány lejártát, nagyságát a rendelkezésre álló előzményi szerződések és a 2017. július 19-i engedményezési szerződések tartalma alapján nem látta igazoltnak, e körülményt azonban erre vonatkozó kereseti kérelem és a szerződést kötő felek perben állásának hiányában nem vizsgálhatta. Kiemelte, a felperes keresetében az engedményezési szerződések érvénytelenségének megállapítását nem kérte, az anyavállalat engedményes státuszát vitatta az engedményezési láncolat megszakadása okán. Az engedményezési szerződések létre nem jöttének, illetve érvénytelenségének vizsgálata nem fogyasztóvédelmi, illetőleg közérdekű kereset körében eldöntendő kérdés. A bírói gyakorlat szerint a követeléseket megalapozó engedményezési láncolat megszakítása, a követelések engedményezési szerződésben történő kellő meghatározásának hiánya, az engedményezési szerződések létrejötte, vagy érvénytelensége csupán olyan perben vizsgálható, amelyben a felperes e kérdéseket a kereset tárgyává teszi és amely perekben a szerződést kötő felek perben állnak. Erre figyelemmel az alperes jogsértő magatartását e körben megállapítani nem tudta, az erre vonatkozó megállapítási keresetet elutasította.

[27] Nem találta érdemben vizsgálhatónak azt a jogsértőnek állított magatartást, hogy az alperes az ÁSZF-ekben meghatározott tisztességtelen szerződési rendelkezések alapján túlzott mértékű késedelmi díjakat és kötbérigényeket érvényesített. Az alperes a szerződések megkötésében nem vett részt, a szerződési feltételek tisztességtelenségének vizsgálatára egyedi perekben a szerződést kötő felek, illetve közérdekű perben a tisztességtelen feltételeket alkalmazó vállalkozás perbenállásával kerülhet sor. A felperes a szerződési feltételek érvénytelenségének a megállapítását nem kérte, bírói felhívásra akként nyilatkozott, hogy azt csupán az ítélet indokolásában kéri megállapítani.

A fellebbezés és fellebbezési ellenkérelem

[28] A felperes fellebbezésében elsődlegesen az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróság új eljárásra és új határozat hozatalára utasítását, másodlagosan az elsőfokú ítélet keresete szerinti megváltoztatását és az alperes perköltségben való marasztalását kérte.

[29] Elsődleges fellebbezési kérelmét megalapozó jogszabálysértésként a Pp. 342. § (1) bekezdését jelölte meg. Álláspontja szerint a kereseti kérelmen túlterjeszkedő az elsőfokú ítéletnek az „ezt meghaladó keresetet elutasító” rendelkezése.

[30] Hangsúlyozta, egy kereseti kérelme volt az alperesi jogsértő tevékenység kapcsán, amelynek indoka a keresetlevelében megjelölt három magatartás. Ezért a jogsértő tevékenység megállapítása kapcsán az elsőfokú bíróság több kereseti kérelem elutasításáról nem is rendelkezhetett volna.

[31] Az elsőfokú bíróság ugyancsak a kereseti kérelmen túlterjeszkedve rögzítette ítéletének mind rendelkező részében, mind indokolásában azt, hogy az alperes anyavállalata

az alperes által érvényesített követeléseket engedményezési lánc útján megszerezte. A keresetlevélben kifejtette álláspontját, hogy a 2011. december 29-én kötött engedményezési szerződéssel az alperes anyavállalata csak a honlap üzemeltetéséből eredő követeléseket szerezhette meg az engedményezőktől, míg az alperes az általa képviselőként kezdeményezett fizetési meghagyásos eljárásokban ezt megelőzően keletkezett alapjogviszonyokból származó követelésekre hivatkozott, amelynek tehát az anyavállalat nem engedményese. Az elsőfokú bíróság ítéletének indokolásában rögzítette az engedményezett követelés meghatározásával kapcsolatos törvényi követelményeket, továbbá azt is, hogy a 2017. július 19-i szerződések tartalma alapján ezt nem látta igazoltnak, vagyis az elsőfokú bíróság egyetértett azzal az érveléssel, hogy az engedményezési lánc teljessége az alperes által nem igazolható. Az ítélet 2011. december 29. napját követő engedményezési láncolatot is rögzítette, holott keresetében a 2011. december 29. napját követő engedményezések felsorolását nem kérte. Az elsőfokú bíróság ítélete ezért nem csupán ellentmondásos, hanem e vonatkozásban is túlterjeszkedett a kereseten. Ez olyan lényeges eljárási szabálysértés, amely a Pp. 381. §-a alapján az ügy érdemi eldöntésére kihatott és annak orvoslása a másodfokú eljárásban nem lehetséges, vagy nem észszerű, ezért az ítélet hatályon kívül helyezése indokolt.

[32] Érdemi fellebbezési kérelmében az elsőfokú ítélet anyagi jogi felülbírálatát kérte. Változatlan álláspontja szerint a közérdekű perben a kereseti kérelem érdemben elbírálható, az alperesnek a követelések érvényesítésével kapcsolatos tevékenysége mindhárom érvrendszer alapján jogszabálysértő.

[33] Az elsőfokú bíróság tévesen jutott arra a következtetésre, hogy az engedményezést érintő per tárgya nem fogyasztóvédelmi, illetőleg közérdekű kereset körében eldöntendő kérdés. Keresete ugyanis nem az engedményezési szerződés létre nem jöttének, illetve érvénytelenségének ítéleti rendelkező részben történő megállapítására irányult, hanem az alperes jogszabálysértő magatartásának a megállapítására az Fgytv. 39. § (1) bekezdése szerinti kereset alapján, így más vállalkozások perben állása nem indokolt e perben, a rendelkezés alapján az ügyészt keresetindítási jog illeti meg. Tévedett ezért az elsőfokú bíróság, amikor az anyagi jogi érveket érdemben csak a képviseleti jog kérdésköre kapcsán értékelte. Megismételte a 2011. december 29-i engedményezési szerződéssel összefüggésben az elsőfokú eljárásban kifejtett érveit.

[34] Változatlanul fenntartotta, hogy az alperes tevékenysége azért is jogszabálysértő, mert olyan követelést érvényesít, ami az önmagában is egyértelműen tisztességtelen mértékű késedelmi kamat, kötbér, illetve pótlék kikötés következtében eltúlzott mértékű. E keresetet szintén az Fgytv. 39. §-ának rendelkezései megfelelő alkalmazásával kell megítélni, mert nem arra hivatkozott, hogy az alperes tisztességtelen szerződési feltételeket alkalmaz. A fogyasztók jogban való járatlansága, jog- és érdekérvényesítő képességük korlátozottsága következtében az alperes fogyasztókat érintő jogszabálysértő tevékenysége a fizetési meghagyásos eljárásban is a fogyasztók érdekeinek sérelmét idézi elő, ezért jogvédelmük közérdekű perben különösen indokolt. Mindezek alapján szükséges a közlemény kiegészítése a kereseti kérelemnek megfelelő megállapítás indokainak megjelölésével.

[35] Az alperes fellebbezésében elsődlegesen az eljárásnak a Pp. 240. § (1) bekezdés a) pontja alapján a Pp. 176. § (1) bekezdés e) pontjára figyelemmel a megszüntetését, másodlagosan az elsőfokú ítélet részbeni megváltoztatásával a kereset teljes elutasítását és a Magyar Állam első- és másodfokú perköltség megfizetésére kötelezését kérte.

[36] Az elsőfokú ítélet tévesen rögzítette, hogy (személy neve) és (személy 2. neve) az alperes képviseletre jogosult tagjai. A csatolt cégkivonatokról megállapíthatóan a fizetési meghagyásokat előterjesztő (személy 2. neve) a (anyavállalat neve) Ltd. törvényes képviselője, valamint mindkét személy az OBH közhiteles nyilvántartásában az anyacég

képviselője volt. Mindezen túl az elsőfokú ítélet rendelkező része és indokolása több téves tényállítást tartalmaz, amelyek az ügy érdemi elbírálása szempontjából jelentőséggel nem bírnak.

[37] Téves az a megállapítás, hogy a fizetési meghagyásokat az alperes terjesztette elő, mert azokat (személy 2. neve), az anyacég törvényes képviselője indította. Az alperes az eljárásokban nem félként, hanem mint a jogosult, azaz a fél képviselője járt el. Megítélése szerint az alperest a képviseleti jog megilleti. Az Ftv. 10. § (1) bekezdésében írt tilalom jogszabály eltérő rendelkezése esetén érvényesül, ezt a jogszabályi tilalmat oldja fel az Ftv. 3. § (1) bekezdés a) pontja, amely lehetővé teszi a képviselet ellátását.

[38] Változatlan álláspontja, hogy a Pp. 59. § (1) bekezdése és az Fgytv. 39. § (1) bekezdése szerinti perindítás jogszabályi feltételei nem állnak fenn, mert a felperes konkrétan meghatározta, felsorolta, mely "fogyasztói" személyeket érint a keresete. A felsoroltakon kívül nincs más, esetlegesen nem meghatározható személy. Nem érvényesülhet továbbá a "jogosult a jogainak védelmére bármely okból nem képes" fordulat sem, mert minden személynek lehetősége volt kifogásait a perben, illetve a fizetési meghagyással szembeni ellentmondásban érvényesíteni, így a képviselettel kapcsolatos kifogásokat is. Ennek alapján megkérdőjelezte a felperes perbeli legitimációját. Hangsúlyozta, az alperes és a felperes által körülírt személyek között semmilyen jogviszony nem jött létre, az alperes ezekben a jogviszonyokban nem minősül vállalkozásnak. Megítélése szerint a fogyasztóvédelem a fogyasztót kizárólag a vele jogviszonyban lévő vállalkozással szemben illeti meg, a követelés jogutódjának képviselőjével szemben azonban nem.

[39] Az elsőfokú bíróság figyelmen kívül hagyta az Ftv. 18. § (2) bekezdésének a rendelkezését, amely szerint a fióktelepnél foglalkoztatottak a külföldi vállalkozással állnak jogviszonyban, a munkáltatói jogokat a külföldi vállalkozás a fióktelepén keresztül gyakorolja. Ennek alapján nem vitatható, hogy (személy 2. neve) és (személy neve) az anyacég javára és érdekében járt el, tehát a fizetési meghagyásban rögzített minden feltétel a külföldi vállalkozás vonatkozásában teljesült.

[40] Az elsőfokú bíróság megsértette a Pp. 341. § (1) bekezdését, mert az álképviselettel kapcsolatos védekezését az elsőfokú ítélet nem érintette, arra ítéletének indokolásában sem tért ki. Figyelmen kívül hagyta továbbá azt az álláspontját, hogy az a kérdés, jogszerű-e a perbeli képviselet, nem fogyasztóvédelmi, hanem eljárásjogi kérdés, így az ügyész közérdekű keresetindítása jogilag nem lehet megalapozott.

[41] A másodfokú eljárásban bejelentette, hogy az alapító az 1/2022.07.02. számú alapító határozatban a fióktelep megszüntetéséről, a 2/2022.07.02. számú határozatában az anyacég megszüntetéséről döntött.

[42] A felperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú ítélet keresete szerinti megváltoztatását kérte. Előadta, az alperes törlése iránti eljárás az anyacég határozata alapján a (...) Törvényszék Cégbírósága előtt Cg.(....) számon megindult. A cégbíróság azonban az eljárást a jelen per jogerős befejezéséig a 49. sorszámú végzésében felfüggesztette, amely határozat a Szegedi Ítéltábla (.....)2022/2. számú helybenhagyó határozatával jogerőre emelkedett. Csatolta az ezt alátámasztó okiratokat.

Megelőző másodfokú eljárás

[43] Az ítéltábla Pf.II.20.304/2022/16. számú – a 19. sorszámú végzésében kijavított – ítéletében az elsőfokú ítéletet megváltoztatta és a keresetet teljes egészében elutasította.

[44] Az alperes fellebbezése és a másodfokú eljárásban tett nyilatkozatára figyelemmel elsődlegesen azt vizsgálta, hogy a Pp. 379. §-a alapján helye van-e az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezésének és az eljárás megszüntetésének, annak feltételeit nem találta megállapíthatónak az alábbiak szerint.

[45] A Pp. 379. §-a alapján a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét végzéssel – teljes egészében vagy abban a részében, amelyre a megszüntetése oka fennáll – hatályon kívül helyezi és az eljárást megszünteti, ha a 240. § (1) bekezdése, vagy a 241. § (1) bekezdése szerinti ok az első-, vagy a másodfokú eljárásban fennáll. Az alperes az eljárás megszüntetése iránti kérelmét a Pp. 176. § (1) bekezdés e) pontja szerint pergátló ok fennálltára alapította. A Pp. 176. § (1) bekezdés e) pontja alapján a keresetlevél visszautasításának van helye, ha a félnek nincs perbeli jogképessége. Ezen ok fennállta esetén a keresetlevél visszautasításának hiányában az eljárás megszüntetésének van helye. A perbeli jogképesség a polgári jog szerinti jogképességhez igazodik, így a perbeli jogképesség megilleti mindazokat a jogalanyokat, amelyeket a Ptk. vagy más anyagi jogi szabály szerint jogok illethetnek, és kötelezettségek terhelhetnek (Miniszteri indoklás a Pp. 33-35. §-aihoz). A perbeli jogképesség megléte ahhoz szükséges, hogy az érintett a polgári perben fél lehessen.

[46] A felperes vonatkozásában fennálló pergátló ok hiányát az alperes arra alapította, hogy a felperes sem a Pp. 59. § (1) bekezdése, sem pedig az Fgytv. 39. § (1) bekezdése alapján perindítási jogosultsággal nem rendelkezik, vagyis hiányzik a felperes perbeli legitimációja.

[47] A Pp. 60. § (1) bekezdése szerint abban a perben, amelynek megindítására törvény önállóan jogosítja fel az ügyészt, vagy amelyet ellene lehet indítani, az ügyész a fél jogait gyakorolja. Ezzel összhangban az ügyészségről szóló 2011. évi CLXIII. tv. (a továbbiakban: Ütv.) 27. § (2) bekezdése kimondja, hogy az ügyész abban a peres vagy nemperes eljárásban, amelyet törvény alapján indít, vagy ellene indítanak a féllel, azonos jogok illetik meg. Az Fgytv. 39. § (1) bekezdése az ügyészt keresetindítási joggal ruházta fel, tehát rendelkezik perbeli jogképességgel. A perbeli legitimáció (legitimatio ad causam) a fél és a per tárgya közötti anyagi jogi kapcsolatra, a félnek a vitában való érdekelttségére vonatkozik, vagyis azt jelenti, hogy a felperest – jelen esetben az ügyészt – megilleti az érvényesített jog az alperessel szemben. A perbeli legitimáció hiánya esetén a bíróság a keresetet ítélettel utasítja el (hasonlóan: BH2001. 388, EBH2005. 1227.I., BDT2003. 758). Az ügyész perbeli jogképességének és aktív perbeli legitimációjának a hiányára alapítottan az eljárás tehát nem szüntethető meg, mert a törvény jogosítja fel az ügyészt a per indítására és abban a fél jogait gyakorolja (BDT2022. 4440, BDT2021. 4354).

[48] Alaptalannak ítélte az alperes saját perbeli jogképességének a hiányára való hivatkozását is. Megállapította, erre vonatkozó nyilatkozatát az alperes csak a másodfokú eljárásban terjesztette elő, ennek azonban érdemi jelentősége nincs, mert a pergátló kifogás fennálltát a bíróságnak az eljárás bármely szakaszában hivatalból kell vizsgálnia. Annak alátámasztásaként azt adta elő, hogy az alapító a 2022. június 2. napján kelt 1/2022.07.02. számú alapító határozatban az alperesi fióktelep, a 2/2022.07.02. számú határozatában pedig az anyacég, a (anyavállalat neve) Ltd. megszűnéséről rendelkezett. Tény, hogy az alperes az Ftv. hatálya alá tartozó fióktelep, amely a külföldi vállalkozás jogi személyiséggel nem rendelkező gazdálkodási önállósággal felruházott olyan szervezeti egysége, amelyet önálló cégformaként a belföldi cégnyilvántartásban a külföldi vállalkozás fióktelepeként bejegyeztek. Az Ftv. 3. § (1.a.) bekezdése a fióktelepet a cég neve alatt folytatott tevékenysége tekintetében gazdasági önállósággal ruházta fel, ezáltal jogalany, azaz az Ftv. 4. § (1) bekezdése szerinti cégnyilvántartásba való bejegyzését követően perbeli jogképességgel rendelkezik.

A fióktelep jogképessége – hasonlóan a jogi személyekéhez – a megszűnéséig áll fenn. Az Ftv. 23. § (1) bekezdése szerint a fióktelep a cégnyilvántartásból való törléssel szűnik meg. Önmagában tehát a külföldi székhelyű vállalkozás, az anyavállalat megszűnésére vonatkozó döntése nem eredményezi az alperes megszűnését is. Tény, hogy az alapító (anyavállalat neve) Ltd. kérelmet nyújtott be az alperesi fióktelep törlése iránt a cégbírósághoz. A törlési eljárást azonban a (....) Törvényszék Cégbírósága Cg.(...)/49. számú – a Szegedi Ítéltábla (.....)2022/2. számú határozatával jogerőre emelkedett – végzésében felfüggesztette. Az alperes cégnyilvántartásból való törlésének hiányában tehát rendelkezik jogképességgel. Ezért az eljárás megszüntetésének nincs helye.

Nem látott lehetőséget a felperes elsődleges fellebbezési kérelme alapján az elsőfokú ítélet Pp. 381. §-a alapján történő hatályon kívül helyezésére. Rámutatott, az ennek alapjául hivatkozott eljárási szabálysértés a kereseten való túlterjeszkedés önmagában nem olyan lényeges eljárási szabálysértés, amely az elsőfokú eljárás megismétlését teszi szükségessé. Az eljárási szabálysértés ugyanis a másodfokú eljárásban az elsőfokú ítélet megváltoztatásával korrigálható. Mindemellett megállapította, hogy a felperes keresete látszólagos tárgyi keresethalmazat, és mivel az elsőfokú bíróság a másodlagos kereseti kérelmet megalapozottnak ítélte, szükségtelenül rendelkezett az alaptalannak ítélt kereset elutasításáról.

[49] Arra az álláspontra helyezkedett, hogy az alperesnek a nem az általa kötött szolgáltatási szerződésből eredő követelése érvényesítése iránti tevékenysége nem tartozik az Fgytv. hatálya alatt végzett tevékenységnek, ezért a felperes Fgytv. 39. § (1) bekezdése szerinti keresetiségi joga jelen perben nem áll fenn.

Kúria döntése

[50] A felperes felülvizsgálati kérelme alapján eljáró Kúria mint felülvizsgálati bíróság a Pfv.V.20.687/2023/8. számú végzésében a kijavított jogerős ítéletet hatályon kívül helyezte és a másodfokú bíróságot új eljárásra és új határozat hozatalára utasította. A le nem rótt felülvizsgálati eljárási illeték összegét 70.000 forintban állapította meg.

[51] A Kúria határozatának indokolásában kifejtette, az Fgytv. 39. § (1) bekezdése alapján az ügyészt az Fgytv. 2. § b) pontja szerinti vállalkozásnak a fogyasztók [Fgytv. 2. § a) pont] széles, személyében nem ismert, de a jogsértés körülményei alapján meghatározható körét érintő vagy jelentős nagyságú hátrányt okozó, jogszabálysértő, Fgytv. 1. § (1) bekezdése szerinti tevékenysége vonatkozásában illeti meg keresetindítási jog akkor, ha az eljárás a bíróság (nem hatóság) hatáskörébe tartozik. A keresetindítási jog fennállásának megítélése tehát a fogyasztó, a vállalkozás és a fogyasztókat érintő tevékenység fogalmának az értelmezését teszi szükségessé.

[52] Az Fgytv. 2. § a) pontja szerint fogyasztónak a törvény alkalmazása során az a természetes személy minősül, aki önálló foglalkozásán és gazdasági tevékenységén kívül eső célok érdekében jár el, árut vesz, rendel, kap, használ, igénybe vesz vagy az áruval kapcsolatos kereskedelmi kommunikáció, ajánlat címzettje azzal, hogy áru a szolgáltatás is [Fgytv. 2. § l) pont]. A vállalkozás fogalmát a törvény egzakt módon nem határozza meg. Az Fgytv. 1. § (1) bekezdése és 2. § b) pontja értelmében egy adott gazdasági szereplő ezen minősége mindig a fogyasztó szempontjából határozható meg: azok a természetes vagy jogi személyek tartoznak ide, akik önálló foglalkozásukkal vagy gazdasági tevékenységükkel összefüggő célok érdekében az Fgytv. 2. § a) pontja szerinti fogyasztókat érintő vagy érinthető tevékenységet végeznek.

[53] Erre tekintettel, az Fgytv. 2. § a) ,b), l), g) és k) pontjának, valamint az 1. § (1) bekezdésének együttes értelmezése alapján az Fgytv. hatálya alá tartoznak a vállalkozás és

fogyasztó közötti szolgáltatási (vagy egyéb áruval kapcsolatos) szerződések megkötését megelőzően, továbbá a szerződés megkötése, majd teljesítése során, továbbá a teljesítést követő, azzal összefüggő, tehát annak kikényszerítése során tanúsított tevékenységek is, hiszen azok potenciálisan érintik (érinthetik) a fogyasztókat.

[54] Az engedményezéssel az adott szerződéses jogviszonyból a jogosultat megillető követelés, az annak érvényesítésére irányuló jog száll át az engedményezőről az engedményesre, az engedményes e körben az eredeti jogosult helyébe lép. A jogviszony tartalma és jogi megítélése, a kötelezett helyzete az engedményezést követően nem változik. Ebből következően az eredetileg egy adott vállalkozás és a fogyasztó között létrejött szolgáltatási szerződés továbbra is fogyasztói (szolgáltatási) szerződés marad, hiszen az engedményezés az adós helyzetét nem súlyosbíthatja. Az alapszerződés változatlansága viszont azt jelenti, hogy a kizárólag a követelés érvényesítésére jogot szerző engedményes a változatlanul az alapjogviszony adósának minősülő kötelezettel szemben nem érvényesítheti az alapszerződéstől függetlenül a követelését. Ebből következően az engedményezést követően a szerződés teljesítése érdekében való fellépés mint tevékenység, így a követelés behajtása, érvényesítése során az engedményes által végzett, tanúsított magatartás, intézkedés az Fgytv. 1. § (1) bekezdése hatálya alá tartozik, tehát a követelés behajtásával foglalkozó engedményest az Fgytv. 2. § b) pontja szerinti vállalkozásnak kell tekinteni. Amennyiben a tevékenysége megvalósítja az Fgytv. 39. § (1) bekezdésében foglaltakat és az eljárás nem tartozik hatósági hatáskörbe, az ügyész keresetindítási joga – a jogerős ítéletben kifejtettekkel szemben – nem kizárt.

[55] Önmagában az, hogy engedményezés folytán a követelés teljesítését kérő, azt érvényesítő engedményes nem azonos a fogyasztói szerződést kötő vállalkozással, a fogyasztók védelmét szolgáló rendelkezések érvényesülését nem ronthatja le. Eltérő értelmezés ahhoz vezetne, hogy a fogyasztói szerződésből eredő követelés engedményezése folytán az érintett fogyasztók esetében a követelés behajtása érdekében eljáró vállalkozással szemben már nem lenne mód a fogyasztók érdekében, jogaik védelmében való fellépésre, ha a behajtást végző vállalkozás tevékenysége nyilvánvalóan jogszabálysértő, amely lényegében a jogszabály rendelkezéseinek a kijátszását tenné lehetővé, és kizárná a Magyarország Alaptörvénye M) cikk (2) bekezdésének érvényesítését szolgáló jogalkotói cél megvalósulását.

[56] Mindezek alapján arra az álláspontra helyezkedett, hogy a keresetet a keresetösségi jog hiánya miatt elutasító jogerős ítélet az ügy érdemére kihatóan sérti a Fgytv. felhívott rendelkezéseit, ezért a kijavított jogerős ítéletet teljes terjedelmében hatályon kívül helyezte és a másodfokú bíróságot új eljárásra és új határozat hozatalára utasította.

[57] Utalt arra, annak megítélése, hogy a keresetben megjelölt tevékenységek jogszabálysértő tevékenységek-e és amennyiben igen, azok kihatnak-e a Fgytv. 39. § (1) bekezdése szerinti fogyasztói jogokra, a kereset érdemi megalapozottsága körébe eső kérdések. Iránymutatása szerint a másodfokú bíróságnak az új eljárásban vizsgálnia kell a felek fellebbezéseiben a keresetösségi jogot érintő hivatkozásokon felül előadott, az elsőfokú ítéleti rendelkezésekkel szembeni valamennyi érvét, hivatkozását. A kereset tartalmának (halmazat fennállása, annak jogi minősítése) az elsőfokú bíróságtól eltérő megítélése folytán a megismételt eljárásban szükséges az anyagi pervezetés körében a kereset tartalmának a tisztázása is.

Az ítéltábla döntésének indokai

[58] A Kúria hatályon kívül helyező végzésére tekintettel a megismételt eljárásban a fellebbezések teljes körű elbírálása indokolt.

[59] Az alperesnek az elsőfokú ítélet Pp. 379. §-a alapján történő hatályon kívül helyezésére és az eljárás megszüntetésére a saját perbeli jogképességének hiányára, valamint a felperesnek az elsődleges, az elsőfokú ítélet Pp. 381. §-ára alapított hatályon kívül helyezésére irányuló fellebbezése kapcsán az ítéltábla a Pf.II.20.304/2022/16. számú ítéletében kifejtett álláspontját fenntartja, indokainak megisméltése nélkül csupán visszautal az ott írtakra ([43]-[47] bekezdés).

[60] A Kúria a felülvizsgálati eljárásban hozott határozatában megállapította, hogy a fogyasztói szerződésből eredő követelés engedményezése folytán az érintett fogyasztók esetében a követelés behajtása érdekében eljáró vállalkozással szemben való fellépésre az Fgytv. 39. § (1) bekezdése alapján az ügyész jogosult.

[61] Az ügyész keresetösségi joga hiányával kapcsolatos további alperesi fellebbezési érvelés kapcsán az ítéltábla az alábbiakra mutat rá.

[62] A jelen eljárásban az ügyész perindítási joga önálló, külön jogszabályon, az Fgytv. 39. § (1) bekezdésén alapul, ezért a fellebbezésben hivatkozott, az ügyész általános perindítási jogára vonatkozó Pp. 59. § (1) bekezdésében írt rendelkezése nem alkalmazható, ezáltal az ott írt jogszabályi feltételek vizsgálatára sem kerülhet sor.

[63] Egyetért az ítéltábla a felperes fellebbezési ellenkérelmében kifejtett azon álláspontjával, amely szerint az Fgytv. 39. § (1) bekezdésén alapuló fogyasztóvédelmi közérdekű keresetindítás feltételeinek teljesülését nem érinti az, hogy a jogsértőnek tekintett magatartással összefüggésben a fogyasztók bizonyos személyi köre ismertté vált. Semmi nem támasztja alá azt az alperesi hivatkozást, hogy nincs a jogsértőként megjelölt tevékenységgel érintett más fogyasztó.

[64] A megismételt másodfokú eljárásban az ítéltábla felhívására a felperes akként nyilatkozott, hogy kereseti kérelmét nem tekinti keresethalmazatnak. Előadta, a keresettel érvényesíteni kívánt jog tekintetében a keresetindítás idején hatályos Fgytv. 39. § (1) bekezdésére hivatkozott. Az alperes jogszabálysértő tevékenységét alátámasztó jogi érvelését három részre bontotta: az engedményezésre vonatkozó szabályok megsértését, az alkalmazott általános szerződési feltételek tisztességtelenségét, valamint a fióktelep képviselőjével kapcsolatos rendelkezések megsértését állította. Tényállításai és az ehhez kapcsolódó jogi érvek előadása során az érvényesíteni kívánt jogként megjelölt jogszabályoknak megfelelően ugyancsak három részre bontva fejtette ki érvelését, vagyis egységes kereseti kérelmének alátámasztására hozott fel három különböző jogi érvet. Ezért ennek megfelelően kérte a kereset elbírálását. Eltérő álláspont elfoglalása esetén nem ellenezte keresete látszólagos keresethalmazatként történő elbírálását.

[65] Az Fgytv. 39. § (1) bekezdése az ügyész keresetindítási jogát (perbeli legitimációját) deklarálja a fogyasztói érdekek érvényesítése iránt a feltételek megvalósulása esetén.

[66] A kereset egy anyagi jogszabály (tárgyi jog) által biztosított valamely jog (alanyi jog) érvényesítését jelenti: a felperes állítja, hogy a valóságban megtörtént konkrét történeti tények megvalósítják az anyagi jogszabályban meghatározott törvényi tényállási elemeket, amely feljogosítja őt az anyagi jogszabályban meghatározott igény támasztására.

[67] A Pp. háromtagú pertárgyfogalmára tekintettel a kérelem, ennek jog- és tényalapja jelent egy keresetet, amely bármelyikében való eltérés másik keresetet jelent. A felperes valamennyi keresete vonatkozásában megegyező a kereseti kérelem (jogszabálysértő magatartás megállapítása, jogsértő tevékenység abbahagyására kötelezés, jogsértéstől való eltiltás, közlemény közzétételére kötelezés) a jogállítás (jogsértő tevékenység folytatása: a

követelés jogszabálysértő behajtása). A felperes indoknak nevezett további hivatkozása a háromtagú pertárgyfogalom harmadik eleme, a tényállítás.

[68] A jogszabálysértő magatartás, a követelés jogszabálysértő behajtásának ténybeli alapja:

1. az alperes olyan követeléseket érvényesít a fogyasztókkal szemben, amelyeknek nem engedményese sem önmaga, sem pedig az anyavállalat, ezért azok nem illetik meg;
2. fióktelepként a külföldi vállalkozás nevében jogszabályi tilalom ellenére képviselőként eljárva kezdeményez a szolgáltatási szerződés alapján a fogyasztókkal szemben fizetési meghagyásos, illetve peres eljárásokat;
3. tisztességtelen mértékű késedelmi kamat, kötbér illetőleg pótlék iránti követelést érvényesít.

[69] Megállapítható, hogy a pertárgyfogalom harmadik eleme, a tényállítás a fentiekben írtak szerint különböző, ezért a felperes keresete keresethalmazat.

[70] A felperes magánautonómiájából fakadó döntése, hogy keresetében kivel (kikkel szemben) mennyi és milyen igényt érvényesít [Pp. 200. § (1) bekezdés]. A bíróság a felperes e döntéséből származó kérelmeihez, jognyilatkozataihoz kötve van [Pp. 2. § (2) bekezdés]. Ebből következően a felperes másodfokú eljárásban tett nyilatkozata alapján keresetét látszólagos keresethalmazatként kell értékelni.

[71] Látszólagos tárgyi keresethalmazat esetén a felperes több keresetet terjeszt elő és az egyes kereseteket nem külön-külön egymástól függetlenül érvényesíti, hanem azok egymástól kölcsönösen függenek, vagy egymást kölcsönösen kizárják.

[72] A perbeli esetben a felperes a kereseti kérelmei a 21. sorszámú beadványából kitűnően eshetőlegesenek. Eventuális kereset esetében a felperes az elsődlegesen megjelölt kereset alaptalansága esetére terjeszti elő a másodlagos, harmadlagos, stb. keresetét. A felperes keresetei elbírálásának sorrendjét a fenti beadványában megjelölte. Az elsőfokú bíróság a másodlagos kereseti kérelmet megalapozottnak ítélte, ezért szükségtelenül vizsgálta az azt követő kereseti kérelmet és szükségtelenül rendelkezett az alaptalannak ítélt kereset elutasításáról is. Ennek azonban az ítéltábla alábbiakban kifejtett álláspontjára tekintettel érdemi jelentősége nincs.

[73] A fogyasztóvédelem a fogyasztói érdekek biztosítását, a fogyasztó alapjogok (a fogyasztók egészségének és biztonságának védelme; a fogyasztók gazdasági érdekeinek védelme; a fogyasztói jogokról való tájékoztatás és azok oktatása; a jogorvoslathoz a kárigények érvényesítéséhez való jog; jog a fogyasztói érdekek képviseletéhez fogyasztói részvétellel) védelmét szolgálja. Ez került meghatározásra a jelen jogvita elbírálásánál irányadó Fgytv. preambulumban. A fogyasztói érdekek védelme a törvény alkalmazásában a fogyasztói alapjogok védelmével összefüggésben értelmezhető. Ennek megfelelően az Fgytv. 39. § (1) bekezdésén alapuló közérdekű kereset tárgya a vállalkozás alapvető fogyasztói jogokat érintő jogszabálysértő tevékenysége lehet. A közérdekű kereset a fogyasztók polgári jogi igényeinek érvényesítésére szolgáló eljárás. Az, hogy a vállalkozás a bíróság előtti peres vagy nemperes eljárásban az őt jogszerűen nem megillető követelést illetve nem az eljárási szabályok szerinti képviselő útján érvényesíti, nem hat ki a fentiekben írt fogyasztói jogokra. Ennek alapján a per tárgyává tett jogszabálysértőként állított magatartások nem alapozzák meg a kereset Fgytv. 39. §-a szerinti teljesíthetőségét.

[74] Eltérő jogi álláspont elfoglalása esetén az ítéltábla osztja az elsőfokú ítéletnek a keresetben megjelölt egyes jogszabálysértő tevékenységek kapcsán elfoglalt álláspontját és annak kifejtett indokait azok megismétlése nélkül. A fellebbezések kapcsán az alábbiakra mutat rá.

[75] Az elsőfokú bíróság az indokolásában kifejtettek szerint egyetértett a felperesnek azzal az álláspontjával, hogy a 2011. december 29-én kelt engedményezési szerződéssel az engedményezési láncolat megszakadt. Ezt az ítéleti megállapítást az alperes fellebbezésével nem támadta. Az elsőfokú bíróság ítéletének [73] bekezdésében indokát adta a 2011. december 29-ét követő engedményezési szerződések ítélet rendelkező részében való feltüntetésének. Az, hogy az elsőfokú bíróság ítéletében rögzítette azon szerződések láncolatát, amelynek végeredményeként az anyavállalat a szerződésekből eredő követelések érvényesítésére való jogosultságát származtatja, nem ütközik a Pp. 342. § (1) bekezdése szerinti kereseti kérelmen való túlterjesztés tilalmába.

[76] Az elsőfokú bíróság által megállapított nem vitatott tényállás szerint tehát a 2011. december 29. napját megelőzően keletkezett alapjogviszonyból származó követelések engedményezése nem történt meg, ezért az alapjogviszonyból származó követeléseket az anyavállalat nem szerezte meg. Az elsőfokú bíróság az engedményezési szerződés érvénytelenségével kapcsolatosan kialakult bírói gyakorlat analóg alkalmazásával megfelelően jutott arra a következtetésre, hogy az alperes keresetben megjelölt magatartása nem lehet közérdekű per tárgya.

[77] Egyetért az ítéltábla az elsőfokú bíróságnak a fióktelep képviseleti jogával összefüggésben kifejtett álláspontjával is. Az alperes fellebbezése annyiban helytálló, hogy a cégmáskolat bejegyzése szerint az alperes képviseletét 2018. december 5. napjától kezdődő hatállyal (személy neve) fióktelep-vezető látja el. Az ítélet tényállását az ítéltábla ennek megfelelően korrigálta. Ez azonban nem változtat azon a tényen, hogy az alperesi fióktelep képviselőként indított a követelések behajtása érdekében nemperes eljárásokat. A fellebbezésben írtakkal ellentétben az elsőfokú bíróság vizsgálta az alperes álképviselettel kapcsolatos védekezését. Ezért a Pp. 341. § (1) bekezdésének sérelme nem állapítható meg.

[78] A kifejtettekre tekintettel az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét – amelyet az előzőekben írtak alapján a keresetnek helytadó ítéletként kellett értékelni – a Pp. 383. § (2) bekezdése alapján megváltoztatta és a keresetet elutasította.

[79] A kereset elutasítására tekintettel az alperes pernyertes, ezért az ítéltábla a Pp. 83. § (1) bekezdése és 88. § (2) bekezdése alapján az államot kötelezte a jogi képviseletével felmerült perköltségének a megfizetésére. Az alperes perköltségét a 32/2003. (VIII. 21.) IM rendelet (IM r.) 2. § (1) bekezdés a) pontja alapján kérte megállapítani, a 28. sorszámú beadványához díjmegállapodást és költségfelszámítást csatolt. A díjmegállapodás szerint a képviselet munkadíja az okiratszerkesztéséért 20.000 forint/megkezdett óra, tárgyalási jelenlét 80.000 forint/tárgyalás, Budapest közigazgatási határain kívüli eljárás esetén alkalmanként 20.000 forint költségátalány. A csatolt költségjegyzékben összesen 380.000 forint perköltséget számított fel. Az ítéltábla a perben benyújtott öt beadvány készítésével felmerült 11 óra, összesen 220.000 forint díját, valamint a 2022. április 22. napján tartott tárgyaláson való részvétel 100.000 forint költségét találta elszámolhatónak a Pp. 81. §-a alapján. A költségjegyzékben okirat tanulmányozás címén 3 órára 60.000 forint is felszámításra került. A megbízási szerződés azonban ilyen címen való díjmegállapodást nem tartalmaz, ezért azt az ítéltábla figyelmen kívül hagyta.

[80] Az alperes saját fellebbezésére 48.000 forint eljárási illetéket megfizette, amelynek megfizetésére a hivatkozott jogszabályok rendelkezések alapján ugyancsak a Magyar Államot kötelezte az ítéltábla.

[81] Az alperesnek a felülvizsgálati eljárásban és a megismételt másodfokú eljárásban felszámított költsége nem merült fel, ezért arról az ítéltáblának rendelkeznie nem kellett.

[82] A felperes mind az elsőfokú eljárásban, mind pedig a másodfokú eljárásban – a saját, illetve az alperes fellebbezése kapcsán egyaránt – pervesztesnek bizonyult, ezért a személyes illetékfeljegyzési joga folytán feljegyzett 36.000 forint elsőfokú és 48.000 forint fellebbezési eljárási illeték a Pp. 102. § (6) bekezdése alapján az állam terhén marad, ahogyan a felülvizsgálati eljárásban felmerült 70.000 forint felülvizsgálati eljárási illeték is.

[83] Az ítéltábla a fellebbezést a Pp. 376. § (1) bekezdése alapján tárgyaláson kívül bírálta el.

Szeged, 2025. május 23.

Dr. Béri András sk.
a tanács elnöke

Zanócné dr. Ocskó Erzsébet sk.
előadó bíró

Dr. Lengyel Nóra sk.
táblabíró